

Overheid.nl
T.a.v. het ministerie van Financiën

Gustav Mahlerplein 33-35
1082 MS Amsterdam
Postbus 83073
1080 AB Amsterdam

www.betalvereniging.nl

Datum
25 oktober 2017

Telefoon
020 305 1924

T 020 305 19 00
F 020 305 19 12

Kenmerk
PSD2/IC/1024-2017

E-mail
m.vandermaarel@betaalvereniging.nl

Betreft

Onze reactie op uw consultatie [Implementatiebesluit herziene richtlijn betaaldiensten](#)

Geachte heer/ mevrouw,

Graag maakt Betaalvereniging Nederland gebruik van de mogelijkheid om te reageren op uw conceptvoorstel *Besluit van tot wijziging van het Besluit Prudentiële regels Wft, het Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft en het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft ter implementatie van richtlijn 2015/2366/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betaaldiensten in de interne markt, houdende wijziging van de Richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van Richtlijn 2007/64/EG (PbEU 2015, L 337) (Implementatiebesluit herziene richtlijn betaaldiensten)*

Onze reactie treft u aan in de bijlage van deze brief. Wij hebben er geen bezwaar tegen dat onze reactie openbaar wordt gemaakt. Mocht u er prijs op stellen, dan zijn wij graag bereid om onze reactie nader toe te lichten in een gesprek.

Hoogachtend,
BETAALVERENIGING NEDERLAND

I.O.

Mr. G. Boudewijn
Adjunct-directeur

BIJLAGE - REACTIE BETAALVERENIGING OP CONSULTATIE
IMPLEMENTATIEBESLUIT HERZIENE RICHTLIJN BETAALDIENSTEN

Over Betaalvereniging Nederland

De Betaalvereniging organiseert de collectieve taken in het nationale betalingsverkeer voor haar leden. Leden zijn aanbieders van betaaldiensten op de Nederlandse markt: banken, betaalinstanties en elektronischgeldinstellingen. Zij hebben bij ons hun gemeenschappelijke taken op het gebied van infrastructuur, standaarden en gezamenlijke productkenmerken belegd.

Wij streven naar een optimaal effectief, veilig, betrouwbaar en maatschappelijk efficiënt betalingsverkeer, waarbij innovatie een belangrijk onderdeel is. Wij verrichten hiertoe diensten die voor de leden van gezamenlijk belang zijn en voeren de regie over deze collectieve taken. Bij ons werk vervullen wij, in lijn met onze kernwaarden, een gedreven, relevante en verbindende rol.

De Betaalvereniging betreft vertegenwoordigers van eindgebruikers, onder meer van ondernemers en consumenten, actief bij haar werkzaamheden. Namens het collectief van onze leden zijn wij zichtbaar betrokken en aanspreekbaar, en nemen wij waar nodig onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. Daarnaast staan wij open voor, en stimuleren wij, de dialoog met andere relevante betrokkenen in het betalingsverkeer. Zo geven wij invulling aan het maatschappelijke karakter van het betalingsverkeer.

INLEIDING

In deze bijlage treft u de reactie aan van Betaalvereniging Nederland (hierna: de Betaalvereniging) op het conceptvoorstel *Besluit van tot wijziging van het Besluit Prudentiële regels Wft, het Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft en het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft ter implementatie van richtlijn 2015/2366/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betaaldiensten in de interne markt, houdende wijziging van de Richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van Richtlijn 2007/64/EG (PbEU 2015, L 337) (Implementatiebesluit herziene richtlijn betaaldiensten).*

Wij houden in onze reactie de structuur van het Besluit aan. Daar waar relevant reageren wij tegelijkertijd op de bijbehorende teksten van de artikelsgewijze toelichting in de Nota van toelichting. Tenslotte geven wij een reactie op enkele specifiek in de Nota van toelichting genoemde zaken en benoemen wij nog enkele punten van meer algemene aard. Wij vangen echter aan met een opsomming van de, wat ons betreft, belangrijkste punten die wij in onze consultatiereactie hebben benoemd.

ONZE BELANGRIJKSTE PUNTEN

De punten van deze consultatiereactie waaraan wij het meeste belang hechten zijn:

1. **Interpretatie van uitdrukkelijke toestemming voor nadere verwerking van persoonsgegevens.** Voor een uitleg verwijzen wij naar pag. 6 en 7 van deze reactie op de artikelsgewijze toelichting m.b.t. art. 26e Bpr in de Nota van toelichting (verder: NvT).
2. **Spaarrekeningen met vaste tegenrekening op naam van de betaaldienstgebruiker al dan niet in scope van PSD2.** Zie pag. 19, 20 en 21 van deze reactie m.b.t. par. 3.2 (Toegang voor derde partijen tot betaalrekeningen) van het algemene deel van de NvT.
3. **In 'later stadium' door rekeninghoudende betaaldienstverlener verschaffen van informatie over uitvoering van geïnitieerde betaalopdracht aan betaalinitiatiedienstverlener.** Zie pag. 17 en 18 van deze reactie op de artikelsgewijze toelichting van art. 26k Bpr in de NvT.
4. **Door rekeninghoudende betaaldienstverlener aan betaalinitiatiedienstverlener verschaffen van naam betaaldienstgebruiker en informatie over beschikbaar saldo/kredietruimte.** Zie pag. 12 en 17 van deze reactie m.b.t. de artikelsgewijze toelichting van respectievelijk art. 26i en art. 26k Bpr in de NvT.
5. **Beperking van 'objectieve redenen' tot enkel ongeautoriseerde of frauduleuze toegang tot de betaalrekening m.b.t. ongelijke behandeling.** Zie pag. 18 en 19 van deze reactie m.b.t. art. 26k Bpr en dan specifiek inzake par. 3.1 (Gelijke behandeling) van het algemene deel van de NvT.
6. **Door rekeninghoudende betaaldienstverlener te verschaffen informatie aan rekeninginformatiedienstverlener.** Zie pag. 14 en 15 van deze reactie m.b.t. de artikelsgewijze toelichting van art. 26j Bpr en op par. 3.2 (Toegang voor derde partijen tot betaalrekeningen) van het algemene deel van de NvT.
7. **Interpretatie dat indien betaaldienstverlener voldoet aan de uitzonderingscriteria inzake toepassen van sterke cliëntauthenticatie (cf. aankomende RTS inzake sterke cliëntauthenticatie en gemeenschappelijke en beveiligde communicatienormen), hij (de betaaldienstverlener) enkel mag besluiten om niet van de geboden uitzondering gebruik te maken (en alsnog sterke cliëntauthenticatie toepast) als hij meent dat het risico (te) hoog is.** Zie pag. 29 en 30 van deze reactie m.b.t. par. 3.6 (Sterke Cliëntauthenticatie) van het algemene deel van de NvT.
8. **Vermeende verplichting om als een begunstigde sterke cliëntauthenticatie niet ondersteunt, de begunstigde betaaldienstverlener de betaling blokkeert.** Zie pag. 30 van deze reactie m.b.t. par. 3.6 (Sterke Cliëntauthenticatie) van het algemene deel van de NvT.
9. **Verdeling van - en werkafspraken over - overlappende en naast elkaar bestaande toezichtsbevoegdheid van DNB en de Autoriteit Persoonsgegevens i.h.k.v. PSD2.** Zie pag. 29 van deze reactie m.b.t. par. 3.4 (Beveiligen en verwerken persoonsgegevens) van van het algemene deel van de NvT.

IMPLEMENTATIEBESLUIT HERZIENE RICHTLIJN BETAALDIENSTEN

ARTIKEL I

A

- De artikelsgewijze toelichting op pag. 21 van de Nota van toelichting (verder: NvT) licht toe dat de definitie van ‘Betaalgegevens’ niet is opgenomen in art. 4 van PSD2. De wetgever heeft er echter wel voor gekozen om deze definitie aan art. 1:1 van het Besluit Prudentiële regels Wft (verder: Bpr) toe te voegen. Dit om onderscheid tussen ‘betaalgegevens’ en ‘gevoelige betaalgegevens’ te maken. De gekozen definitie luidt:

“betaalgegevens: gegevens die samenhangen met het houden van een betaalrekening en met het uitvoeren van een betalingstransactie vanaf deze rekening;”.

Wat ons betreft, is een definitie van ‘betaalgegevens’ i.h.k.v. de PSD2-implementatie in de Nederlandse wetgeving overbodig. De term ‘betaalgegevens’ wordt, naar ons weten, niet zelfstandig in het ter consultatie voorliggende Besluit gebruikt, maar enkel in samenhang met ‘gevoelige’. Daarom adviseren wij de Nederlandse wetgever om de definitie van ‘betaalgegevens’ uit het concept-Besluit te schrappen.

- Wij merken op dat de artikelsgewijze toelichting op pag. 21 van de NvT bij de laatstgenoemde definitie het volgende meldt:

“Rekeninghoudende betaaldienstverlener: Deze term en beschrijving implementeert artikel 4 (16) van de richtlijn. Het betreft een nieuwe betaaldienst die aan de richtlijn is toegevoegd.”.

Hier staan twee onvolkomenheden in. De betreffende zin zou, volgens ons, als volgt moeten luiden:

“Rekeninghoudende betaaldienstverlener: Deze term en beschrijving implementeert artikel 4 (17) van de richtlijn. Het betreft een nieuwe ~~betaaldienst~~ definitie die aan de richtlijn is toegevoegd.”.

- Wij steunen de keuze van de wetgever om de in onderdeel A genoemde PSD2-definities her en der in beter begrijpelijk Nederlands te formuleren – zonder daarbij de betekenis/ interpretatie te veranderen – dan in de Nederlands/Vlaamse vertaling van de PSD2 het geval is.

In dat kader valt het ons op dat onderdeel A spreekt over ‘betalingstransactie’, aangezien het voorliggende concept-Besluit spreekt van ‘betaalgegevens’, ‘betaaldienstgebruiker’, ‘betaaldienstverlener’ en ‘betaalinstrument’, in plaats van respectievelijk ‘betalingsgegevens’, ‘betalingsdienstgebruiker’, ‘betalingsdienstaanbieder’ en ‘betalingsinstrument’, zoals in de PSD2 het geval is. Daarom adviseren wij de wetgever om, vanwege consistentie, in het Besluit te spreken van ‘betaaltransactie(s)’ in plaats van ‘betalingstransactie(s)’.

B

Geen opmerkingen.

C

- Wij merken op dat art. 5 (2 en 3) van de Nederlands/Vlaamse vertaling van de PSD2 spreekt over ‘beroepsaansprakelijkheidsverzekering’. De oorspronkelijke Engelstalige PSD2 alsmede

de desbetreffende EBA Final Guidelines spreken beiden over “professional indemnity insurance”. In dat kader adviseren wij de wetgever om in onderdeel C, almede in de artikelsgewijze toelichting daarvan in de NvT, niet enkel te spreken over ‘een verzekering’, maar over ‘een beroepsaansprakelijkheidsverzekering’.

- Het voorgestelde toe te voegen art. 24 (3) Bpr luidt:

“Een betaaldienstverlener die betaaldiensten verleent als bedoeld onder 8 van de bijlage bij de richtlijn betaaldiensten, beschikt over een verzekering, of over een andere vergelijkbare waarborg, tegen aansprakelijkheid ingevolge niet-toegestane of frauduleuze toegang tot of gebruik van betaalrekeninginformatie.”

Wij adviseren de wetgever om deze definitie meer in lijn te brengen met art. 5 (3) van de PSD2, door het volgende toe te voegen:

“3. Een betaaldienstverlener die betaaldiensten verleent als bedoeld onder 8 van de bijlage bij de richtlijn betaaldiensten, beschikt over een verzekering, of over een andere vergelijkbare waarborg, tegen zijn aansprakelijkheid ten aanzien van de rekeninghoudende betaaldienstverlener of de betaaldienstgebruiker ingevolge niet-toegestane of frauduleuze toegang tot of gebruik van betaalrekeninginformatie.”

D

Artikel 26c en 26d

- In het voorgestelde art. 26c (1) Bpr wordt onderscheid gemaakt tussen ‘gevoelige betaalgegevens’ en ‘persoonsgegevens’. Naar onze mening zullen gevoelige betaalgegevens vrijwel altijd persoonsgegevens zijn, omdat de gevoelige betaalgegevens herleidbaar zijn tot een persoon. Wij verzoeken de wetgever om in de artikelsgewijze toelichting op te nemen waarom dit onderscheid wordt gemaakt, en wat daarvan de consequentie is.

- Het voorgestelde art. 26c (3) Bpr stelt:

“Indien de betaaldienstverlener uitsluitend betaaldiensten verleent als bedoeld onder 8 van de bijlage bij de richtlijn betaaldiensten, is het tweede lid, onderdeel e, niet van toepassing.”

Wij merken op dat er thans geen art. 26c (2(e)) in het Bpr is geformuleerd. Uit art. 33 (1) van de PSD2 blijkt dat het hier gaat om het hetgeen in het voorgestelde art. 26c (2(d)) vermeldt:

“uitgangspunten en standaarden die worden toegepast bij het verzamelen van statistische gegevens over prestaties, transacties en fraude.”

Derhalve dient het voorgestelde art. 26c (3) volgens ons als volgt te luiden:

“3. Indien de betaaldienstverlener uitsluitend betaaldiensten verleent als bedoeld onder 8 van de bijlage bij de richtlijn betaaldiensten, is het tweede lid, onderdeel d, niet van toepassing.”

- Wij merken op dat de artikelsgewijze toelichting op pag. 22 van de NvT bij art. 26c Bpr de volgende zin vermeldt:

“Tevens dienen kritieke bedrijfsactiviteiten te worden vastgelegd, evenals de noodplannen, zodat de bedrijfscontinuïteit voldoende wordt gewaarborgd.”

Wij merken op dat deze toelichting verwijst naar het voorgestelde art. 26d, in plaats van art. 26c Bpr.

- Tevens meldt de artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 22):

“Voorts bevat dit artikel ook een plicht tot het melden van incidenten. Deze meldplicht is uitgewerkt in artikel 26e, eerste lid, Bpr.”.

Dit zou volgens ons moeten zijn:

“Voorts bevat dit artikel ook een plicht tot het melden van incidenten. Deze meldplicht is uitgewerkt in artikel 26c, tweede lid, punt b, Bpr.”.

- De artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 22) vermeldt ook de zin:

“Tot slot dienen er bepaalde statistische gegevens verzameld te worden vanwege een rapportageplicht aan de Nederlandsche Bank, die is opgenomen in artikel 26d, tweede lid.”.

Deze zin zou volgens ons als volgt moeten luiden:

“Tot slot dienen er bepaalde statistische gegevens verzameld te worden vanwege een rapportageplicht aan de Nederlandsche Bank, die is opgenomen in artikel 26c, tweede lid, punt d.”

- Tenslotte zou in de artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 22) de volgende zin kunnen worden geschrapt, aangezien iets soortgelijks al in de alinea ervoor wordt genoemd:

“In artikel 26c.0 Bpr implementeert artikel 5, eerste lid, onderdeel h, van de richtlijn en bevat verplichtingen omtrent de bedrijfscontinuïteit.”

Artikel 26e

- Het voorgestelde artikel luidt:

“Een betaaldienstverlener, met uitzondering van de betaaldienstverlener die uitsluitend betaaldiensten verleent als bedoeld onder 8 van de bijlage bij de richtlijn betaaldiensten, verkrijgt alleen met de uitdrukkelijke toestemming van de betaaldienstgebruiker toegang tot diens persoonsgegevens, om deze gegevens te verwerken en te bewaren voor zover noodzakelijk voor het verlenen van betaaldiensten.”.

Dit artikel geeft aan dat rekeninginformatiedienstverleners geen uitdrukkelijke toestemming van de betaaldienstgebruiker nodig hebben om hun diensten, als bedoeld onder 8 van de bijlage bij de PSD2, uit te kunnen voeren. Waarom de Europese wetgever ervoor heeft gekozen om rekeninginformatiedienstverleners – die betaaldiensten als onder 8 van de bijlage bij de PSD2 verlenen – via art. 33 (2) uit te zonderen voor art. 94 (2) van de PSD2, is ons niet duidelijk. Wij vragen de Nederlandse wetgever om de betreffende keuze van de Europese wetgever in de artikelsgewijze toelichting van de NvT toe te lichten. Wij merken – ter nadere onderbouwing – in dat kader op dat art. 67 (2(a) en 2(f)) van de PSD2 het volgende vermeldt:

[De rekeninginformatiedienstaanbieder]

“a) verricht de diensten alleen met de uitdrukkelijke instemming van de betalingsdienstgebruiker;

f) gaat niet over tot het gebruiken, zich toegang verschaffen tot of opslaan van gegevens voor andere doelstellingen dan het uitvoeren van de door de betalingsdienstgebruiker uitdrukkelijk gevraagde rekeninginformatiedienst, overeenkomstig de voorschriften inzake gegevensbescherming.”.

- In de artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 22, derde alinea) staat:

“Artikel 26d Bpr implementeert artikel 94 lid 2 van de richtlijn en geeft een regel over de toegang tot persoonsgegevens van de betrokkene door de betaaldienstverlener.”.

Wij adviseren de wetgever om deze zin als volgt aan te passen en te verduidelijken:

“Artikel 26e Bpr implementeert artikel 94 lid 2 van de richtlijn en geeft een kader over de toegang tot persoonsgegevens van de betrokkene door de betaaldienstverlener.”

- Wij beschouwen de door de wetgever in de artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 22, vijfde alinea) gegeven interpretatie (“Een redelijke lezing van de bepaling (...)”) van art. 26e Bpr (alsmede art. 94 (2) van de PSD2) als een aanzienlijke verbetering ten opzichte van de in het najaar van 2016 ter marktconsultatie voorgelegde Implementatiewet herziene richtlijn betaaldiensten. Wij zijn ons ervan bewust dat, ondanks de aangepaste interpretatie, de essentie van het voorstel hetzelfde is gebleven. Echter, de aangepaste interpretatie van de wetgever voorkomt dat er voor iedere afzonderlijke betaaloopdracht – naast de toestemming voor de uitvoering van de betaaloopdracht, ook uitdrukkelijke toestemming van de betaaldienstgebruiker vereist zou zijn voor de nadere verwerking van diens persoonsgegevens.
- Art. 94 (1) van de PSD2 luidt:

“De lidstaten staan toe dat betalingssystemen en betalingsdienstaanbieders persoonsgegevens verwerken wanneer zulks noodzakelijk is voor de voorkoming van, het onderzoek naar en de opsporing van betalingsfraude. De verstrekking van informatie aan natuurlijke personen over de verwerking van persoonsgegevens en de verwerking van dergelijke gegevens en enige andere verwerking van persoonsgegevens voor de bij de onderhavige richtlijn beoogde doeleinden geschiedt overeenkomstig Richtlijn 95/46/EG, de nationale regelgeving tot omzetting van Richtlijn 95/46/EG en Verordening (EG) nr. 45/2001.”

In PSD1 betrof dit art. 79, dat als volgt luidt:

“De lidstaten staan toe dat betalingssystemen en betalingsdienstaanbieders persoonsgegevens verwerken wanneer zulks noodzakelijk is voor de voorkoming van, het onderzoek naar en de opsporing van betalingsfraude. De verwerking van dergelijke persoonsgegevens geschiedt in overeenstemming met Richtlijn 95/46/EG.”

Ten tijde van de PSD1-implementatie in de nationale wetgeving gaf de wetgever aan dat art. 79 geen implementatie in de Nederlandse wetgeving behoeft¹. Echter, in de PSD1 was er nog geen sprake van een art. 79 (2), dat overeenkomt met de inhoud van art. 94 (2) van de PSD2. Om misverstanden te voorkomen over de vraag of betaaldienstverleners persoonsgegevens nader mogen verwerken indien dit noodzakelijk is ter voorkoming van, het onderzoek naar en de opsporing van betalingsfraude, adviseren wij de Nederlandse wetgever om art. 94 (1) alsnog in de Nederlandse wetgeving te implementeren.

---

¹ 31 892 Wijziging van de Wet op het financieel toezicht, het Burgerlijk Wetboek en de Wet inzake geldtransactiekantoren en intrekking van de Wet op het grensoverschrijdend betalingsverkeer ter implementatie van richtlijn nr. 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende betalingsdiensten in de interne markt en tot wijziging van de Richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG, en tot intrekking van Richtlijn 97/5/EG (PbEU L 319), nr. 3 Memorie van toelichting, zie pag. 51.

In dat kader menen wij dat het zinvol is als de Nederlandse wetgever in de NvT toelicht hoe art. 94 (1) zich verhoudt tot art. 66 (3(g))² en 67 (2(f))³ van de PSD2, die via art. 26i (8) respectievelijk art. 26j (7) Bpr worden geïmplementeerd. Dit zou bijvoorbeeld kunnen in de artikelsgewijze toelichting van – het mogelijk alsnog in de Nederlandse wetgeving te implementeren – art. 94 (1) van de PSD2. Maar het zou ook kunnen in de artikelsgewijze toelichting van Artikel I (onderdeel D, en dan specifiek m.b.t. art. 26i (8) en 26j Bpr (7)), en/of in par. 3.2 (Toegang voor derde partijen tot betaalrekeningen) van het algemene deel van de NvT.

Artikel 26f

- Het voorgestelde art. 26f (1) Bpr vermeldt:

“Een betaaldienstverlener voorziet in passende risicobeperkende maatregelen en controlemechanismen ter voorkoming van operationele en beveiligingsrisico’s die zijn verbonden aan de door hem aangeboden betaaldiensten.”.

Echter, art. 95 (1) van de Nederlands/Vlaamse vertaling van de PSD2 spreekt niet over het voorkomen van operationele en beveiligingsrisico’s, maar over het beheersen daarvan. Aangezien de genoemde risico’s nimmer op alle vlakken volledig kunnen worden afgedekt, is het volgens ons beter om dichter bij PSD2-tekst te blijven. Dit kan door de betreffende zin als volgt aan te passen:

“Een betaaldienstverlener voorziet in passende risicobeperkende maatregelen en controlemechanismen ter beheersing van operationele en beveiligingsrisico’s die zijn verbonden aan de door hem aangeboden betaaldiensten.”.

- De artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 22, zesde alinea) meldt:
“Artikel 26e Bpr implementeert artikel 95 van de richtlijn. Artikel 26e bepaalt (...).”.

Dit zou volgens ons moeten zijn:

“Artikel 26f Bpr implementeert artikel 95 van de richtlijn. Artikel 26f bepaalt (...).”.

Artikel 26g

- Wij stellen voor om de in het voorgestelde art. 26g (1) Bpr genoemde zinsnede “(...) en vermeldt daarbij welke maatregelen hij treft om (...)” ter verduidelijking het woordje “hij” te vervangen door “de betaaldienstverlener”. De zinsnede wordt dan: “(...) en vermeldt daarbij welke maatregelen de betaaldienstverlener treft om (...)”.
- De artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 22, laatste alinea) vermeldt:
“Artikel 26f implementeert artikel 96 van de richtlijn.”.

Dit zou moeten zijn:

“Artikel 26g implementeert artikel 96 van de richtlijn.”.

---

² [De betalingsinitiatiedienstverlener] gaat niet over tot het gebruiken, zich toegang verschaffen tot of opslaan van gegevens voor andere doelstellingen dan het verstrekken van de door de betaler uitdrukkelijk gevraagde betalingsinitiatiedienst;”.

³ “[De rekeninginformatiedienstverlener] gaat niet over tot het gebruiken, zich toegang verschaffen tot of opslaan van gegevens voor andere doelstellingen dan het uitvoeren van de door de betalingsdienstgebruiker uitdrukkelijk gevraagde rekeninginformatiedienst, overeenkomstig de voorschriften inzake gegevensbescherming.”.

Artikel 26h

- Het voorgestelde art. 26h (2) Bpr meldt:

“Een authenticatieprocedure is een procedure waarmee een betaaldienstverlener de identiteit van een betaaldienstgebruiker en de validiteit van het gebruik van een specifiek betaalinstrument, met inbegrip van het gebruik van persoonlijke beveiligingsgegevens van de betaaldienstgebruiker, kan verifiëren.”.

Wij merken v.w.b. het onderstreepte woord ‘en’ op dat de Nederlands/Vlaamse vertaling van art. 4 (29) van PSD2 spreekt van ‘dan wel’ en niet van ‘en’. De Engelstalige PSD2 spreekt van ‘or’ en de Franstalige van ‘ou’. Volgens ons kan het beste op de Engelstalige versie worden aangesloten; art. 26h (2) zou dan luiden:

“Een authenticatieprocedure is een procedure waarmee een betaaldienstverlener de identiteit van een betaaldienstgebruiker of de validiteit van het gebruik van een specifiek betaalinstrument, met inbegrip van het gebruik van persoonlijke beveiligingsgegevens van de betaaldienstgebruiker, kan verifiëren.”.

In dat kader adviseren wij de Nederlandse wetgever om ook in het algemene deel van de NvT de zin *“Een authenticatieprocedure verifieert de identiteit van een betaaldienstgebruiker en de validiteit van het betaalinstrument dat hij gebruikt.”* in par. 3.6 (Sterke Cliëntauthenticatie) van § 3. (Interne bedrijfsvoering) (pag. 18) als volgt aan te passen:

“Een authenticatieprocedure verifieert de identiteit van een betaaldienstgebruiker of de validiteit van het betaalinstrument dat hij gebruikt.”.

- Wij merken op dat het voorgestelde art. 26h (2 en 3) Bpr de definities geven voor ‘authenticatie’ en ‘sterke cliëntauthenticatie’. Wij vragen ons af waarom deze definities in dit artikel worden beschreven, en niet bij de andere definities zoals vermeldt in art. 1:1 van het Bpr (onderdeel A).
- Art. 26h (5) Bpr geeft aan in welke gevallen een betaalverlener dient te voorzien in sterke cliëntauthenticatie. Wat wij ons afvragen, is of art. 26 (5) – dat art. 97 (1 en 4) van de PSD2 implementeert – geldt vanaf het moment dat RTS inzake sterke cliëntauthenticatie en gemeenschappelijke en beveiligde communicatienormen gelden, namelijk binnen 18 maanden na inwerkingtreding van de betreffende RTS. Of geldt art. 26h (5) reeds vanaf het moment dat de PSD2 in de nationale wetgeving is geïmplementeerd, ondanks dat EBA in haar bovengenoemde (op dit moment nog niet definitief vastgestelde RTS) hier nog nadere zaken voor definieert? Nadere zaken betreffende bijvoorbeeld de specifieke situaties waarin betaaldienstverleners mogen besluiten om géén sterke cliëntauthenticatie toe te passen. Wij adviseren de wetgever om hier in de artikelsgewijze toelichting van de NvT helderheid over te bieden. In dat kader verwijzen wij ook naar onze bevindingen (derde bullet) verderop in onze reactie m.b.t. § 4 (Technical Regulatory Standards) van het algemene deel van de NvT.
- In het voorgestelde art. 26h (6) Bpr staat de volgende zin:

“Indien er sprake is van het initiëren van een elektronische betalingstransactie op afstand, gebruikt een betaalinstelling sterke cliëntauthenticatie met elementen die transacties op dynamische wijze aan een specifiek bedrag en een specifieke begunstigde verbinden.”.

Het valt ons op dat de wetgever hier per abuis spreekt over ‘betaalinstelling’, terwijl “betaaldienstverlener” wordt bedoeld, conform art. 97 (2) van de PSD2. Daarnaast menen wij dat de woorden “die transacties” ter verheldering en om beter in lijn te blijven met art. 97 (2) van PSD2, beter kunnen worden aangepast in “de betaaltransactie”. Art. 26h (6) zou dan als volgt komen te luiden:

“Indien er sprake is van het initiëren van een elektronische betalingstransactie op afstand, gebruikt een betaaldienstverlener sterke cliëntauthenticatie met elementen die de betaaltransactie op dynamische wijze aan een specifiek bedrag en een specifieke begunstigde verbinden.”.

- Tenslotte vermeldt het voorgestelde art. 26h (7) Bpr:

“De rekeninghoudende betaaldienstverlener staat de betaalinitiatiedienstverlener en de rekeninginformatiedienstverlener toe dat zij zich baseren op de door de rekeninghoudende betaaldienstverlener toegepaste authenticatieprocedures..”.

Wij denken dat het zinvol is, om mogelijke misverstanden te voorkomen, dat de wetgever v.w.b. art. 26h (7) dichter bij art. 97 (5) van de Nederlands/Vlaamse vertaling van de PSD2 blijft. Wij menen echter dat ‘baseren’ niet een goede vertaling is van het Engelse ‘to rely on’⁴. Daarom stellen wij voor art. 26h (7) als volgt aan passen:

“De rekeninghoudende betaaldienstverlener staat de betaalinitiatiedienstverlener en de rekeninginformatiedienstverlener toe dat zij mogen vertrouwen op de door de rekeninghoudende betaaldienstverlener ten behoeve van de betaaldienstgebruiker geboden authenticatieprocedures.”.

- De eerste zin van de artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 23, derde alinea) meldt:

“Artikel 26g Bpr implementeert artikel 97 van de richtlijn en bevat voorschriften omtrent sterke cliëntauthenticatie.”.

Deze zou volgens ons moeten luiden:

“Artikel 26h Bpr implementeert artikel 97 van de richtlijn en bevat voorschriften omtrent sterke cliëntauthenticatie.”

Artikel 26i

- Art. 66 (2) van de PSD2 wordt geïmplementeerd in het voorgestelde art. 26i (1) van het Bpr. Art. 26i (1) luidt:

“Een betaalinitiatiedienstverlener verricht zijn diensten alleen met uitdrukkelijke instemming van de betaaldienstgebruiker.”.

Wij merken op dat art. 66 (2) van de PSD2 daarbij verwijst naar het PSD2-art. 64 (Instemming en het intrekken van instemming). Wij vragen ons in dat kader af of in het voorgestelde art. 26i (1) niet ook naar het betreffende Nederlandse wetsartikel moet worden gerefereerd, waar art. 64 van de PSD2 in is geïmplementeerd.

- Het voorgestelde art. 26i (3) Bpr, dat art. 66 (3(c.)) van de PSD2 implementeert, luidt:

“Een betaalinitiatiedienstverlener verstrekt informatie over de betaaldienstgebruiker, die is verkregen bij het verstrekken van betaalinitiatiedienst, alleen aan de begunstigde en alleen met de uitdrukkelijke instemming van de betaaldienstgebruiker.”.

Wij merken op dat art. 66 (3(c.)) van de oorspronkelijke (Engelstalige) PSD2 spreekt over “any other information about the payment service user” i.p.v. enkel over “information”. In de Nederlands/ Vlaamse vertaling van de PSD2 wordt echter wel – naar wij aannemen, per abuis –

⁴ In de oorspronkelijke (Engelstalige) PSD2 is art. 97 (5) als volgt geformuleerd:

“Member States shall ensure that the account servicing payment service provider allows the payment initiation service provider and the account information service provider to rely on the authentication procedures provided by the account servicing payment service provider to the payment service user in accordance with paragraphs 1 and 3 and, where the payment initiation service provider is involved, in accordance with paragraphs 1, 2 and 3.”

enkel over “*informatie*” gesproken, in plaats van “*iedere andere informatie*”. Wij adviseren de wetgever om daarom het voorgestelde art. 26i (3) als volgt aan te vullen, en zo de omissie uit de Nederlands/Vlaamse vertaling van art. 66 (3(c.)) van de PSD2 te herstellen:

“Een betaalinitiatiedienstverlener verstrekt iedere andere informatie over de betaaldienstgebruiker, die is verkregen bij het verstrekken van betaalinitiatiedienst, alleen aan de begunstigde en alleen met de uitdrukkelijke instemming van de betaaldienstgebruiker.”.

- Voorts valt het ons op dat art. 66 (3(a))⁵ van de PSD2 niet wordt geïmplementeerd via het voorgestelde art. 26i Bpr, maar wel via art. 40a Bpr. Zoals wij verderop in onze reactie bij art. 40a Bpr in onderdeel F van Artikel I toelichten, past het wat ons betreft beter om dit in art. 26i Bpr te doen.
- Wij merken op dat het voorgestelde art. 26i (4 en 5) Bpr tezamen art. 66 (3(d)) van de PSD2 implementeren. Art. 66 (3(d)) van de PSD2 luidt:

“[De betalingsinitiatiedienstaanbieder] identificeert zich bij elke betalingsinitiatie ten overstaan van de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder van de betaler en communiceert met de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder, de betaler en de begunstigde op een veilige manier, overeenkomstig artikel 98, lid 1, onder d);”.

Hieruit blijkt dat zowel het identificeren van de betaalinitiatiedienstverlener bij - als het communiceren met - de rekeninghoudende betaaldienstverlener plaats dient te vinden met inachtneming van de RTS als bedoeld in art. 98 van de PSD2. In art. 26i (5) wordt er inderdaad naar de betreffende RTS verwezen. Echter, in art. 26i (4) is dat – naar wij aannemen, per abuis - niet het geval. Daarom adviseren wij de wetgever om art. 26i (4 en 5) samen te voegen tot één lid, of anders art. 26i (4) aan te vullen tot:

“Een betaalinitiatiedienstverlener identificeert zich bij elke betaalinitiatie ten overstaan van de rekeninghoudende betaaldienstverlener van de betaler, met inachtneming van de technische reguleringsnormen, bedoeld in artikel 98 van de richtlijn betaaldiensten.”.

- Het voorgestelde art. 26i (8) Bpr implementeert art. 66 (3(g)) van de PSD2, en luidt:
“Een betaalinitiatiedienstverlener gebruikt, verschaft zich toegang tot of slaat gegevens op, uitsluitend ten behoeve van de door de betaler uitdrukkelijk gevraagde betaalinitiatiedienst.”.

Zoals wij hierboven (op pag. 7 en 8) bij art 26e Bpr (laatste bullet) hebben aangegeven, adviseren wij de Nederlandse wetgever om in de NvT toe te lichten hoe art. 66 (3(g)) van de PSD2 – geïmplementeerd via art. 26i (8) Bpr – zich verhoudt tot art. 94 (1) van de PSD2.

- Het voorgestelde art. 26i (9) Bpr, dat art. 66 (3(h)) van de PSD2 implementeert, luidt:
“Een betaalinitiatiedienstverlener laat het bedrag, de begunstigde of enig ander onderdeel van de transactie ongewijzigd.”.

De Nederlands/Vlaamse vertaling van art. 66 (3(h)) van de PSD2 spreekt echter niet van ‘onderdeel’, maar over ‘element’. Wij adviseren de wetgever daarom om art. 26i (9) overeenkomstig aan te passen:

---

⁵ Art. 66 (3(a)) van de PSD2 luidt:

“[De betalingsinitiatiedienstaanbieder] is op geen enkel moment in het bezit van de met het aanbieden van de betalingsinitiatiedienst verband houdende geldmiddelen van de betaler;”.

“Een betaalinitiatiedienstverlener laat het bedrag, de begunstigde of enig ander element van de transactie ongewijzigd.”.

- De eerste zin van de artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 23, vierde alinea) meldt:
“De artikelen 26h tot en met artikel 26j Bpr implementeren artikel 66, tweede, derde en vierde lid, en artikel 67, tweede en derde lid.”.

Deze zin zou moeten luiden:

*“De artikelen 26*j* tot en met artikel 26*k* Bpr implementeren artikel 66, tweede, derde en vierde lid, en artikel 67, tweede en derde lid.”.*

- Daarnaast vermeldt de artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 23, vierde alinea):
“Deze communicatie dient daarom te geschieden overeenkomstig de RTS die worden vastgesteld op grond van artikel 98 van de richtlijn.”.

Wij zouden genoemde zin, ter volledigheid, herschrijven tot:

“Deze communicatie dient daarom te geschieden overeenkomstig de technische reguleringsnormen (RTS.) afkomstig van de Europese bankenautoriteit (EBA), die worden vastgesteld op grond van artikel 98 van de richtlijn.”.

- Tenslotte bevat de artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 23, laatste alinea) het volgende tekstfragment:

“Gegevens die de betaalinitiatiedienstverlener nodig heeft voor zijn dienstverlening zijn uiteraard het rekeningnummer en de naam van de betaaldienstgebruiker. De betaalinitiatiedienstverlener zal ook informatie nodig hebben over de hoogte van het saldo om te beoordelen of de betaalopdracht geïnitieerd kan worden bij de rekeninghoudende betaaldienstverlener (bank). De rekeninghoudende betaaldienstverlener moet deze informatie aan de betaalinitiatiedienstverlener verschaffen.”.

Wij adviseren de wetgever om deze tekst te schrappen, aangezien deze, volgens ons, niet juist is. Een betaalinitiatiedienstverlener heeft de naam van de betaaldienstgebruiker niet nodig om namens hem – en met diens uitdrukkelijke toestemming - een betaling te initiëren. Ook is informatie over de hoogte van het beschikbare saldo dan wel beschikbare kredietruimte voor dat doel niet nodig, en wordt dat door de PSD2 ook niet voorgeschreven. Daarnaast schrijft de PSD2 ook niet voor dat een betaalinitiatiedienstverlener voorafgaand aan het initiëren van een betaalopdracht vanuit de rekeninghoudende betaaldienstverlener de beschikking krijgt over het beschikbare saldo dan wel beschikbare kredietruimte van de betreffende betaaldienstgebruiker. Wij merken in deze context op dat de PSD2 (art. 66 (4(b))) enkel stelt dat onmiddellijk na ontvangst van de betaalopdracht informatie moet worden verstrekt:

“[De rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder] verstrekt onmiddellijk na ontvangst van de betalingsopdracht van een betalingsinitiatiedienstaanbieder alle informatie over de initiëring van de betalingstransactie, alsmede alle informatie die toegankelijk is voor de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder met betrekking tot de uitvoering van de betalingstransactie, aan de betalingsinitiatiedienstaanbieder, of stelt deze informatie ter beschikking.”

Artikel 26j

- Wij merken op dat het voorgestelde art. 26j (3 en 4) Bpr tezamen art. 67 (2(c) van de PSD2 implementeren. Art. 67 (2(c) van de PSD2 luidt:

“[De rekeninginformatiedienstverlener] identificeert zich bij elke communicatiesessie bij de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder(s) van de betalingsdienstgebruiker en communiceert op een veilige manier met de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder(s) en de betalingsdienstgebruiker, overeenkomstig artikel 98, lid 1, onder d);”.

Zowel het identificeren van de rekeninginformatiedienstverlener bij - als het communiceren met - de rekeninghoudende betaaldienstverlener dient plaats te vinden met inachtneming van de RTS als bedoeld in art. 98 van de PSD2. Het voorgestelde art. 26j (4) verwijst inderdaad naar de betreffende RTS. Echter, in het voorgestelde art. 26i (3) is dat – naar wij aannemen, per abuis - niet het geval. Daarom adviseren wij de wetgever om art. 26j (3 en 4) samen te voegen tot één lid, of anders art. 26j (3) aan te vullen tot:

“Een rekeninginformatiedienstverlener identificeert zich bij elke communicatiesessie met de rekeninghoudende betaaldienstverlener van de betaaldienstgebruiker, met inachtneming van de technische reguleringsnormen, bedoeld in artikel 98 van de richtlijn betaaldiensten.”.

- Het voorgestelde art. 26j (7) Bpr, dat beoogt om art. 67 (2(f)) van de PSD2 te implementeren, stelt:

“Een rekeninginformatiedienstverlener gebruikt, verschaft zich toegang tot of slaat gegevens op uitsluitend ten behoeve van het uitvoeren van de door de betaaldienstgebruiker uitdrukkelijk gevraagde rekeninginformatiedienst, overeenkomstig de voorschriften als bedoeld in artikel 98, eerste lid, onder d, van de richtlijn.”.

Wij merken op dat art. 98 (1(d)) verwijst naar “de voorschriften voor gemeenschappelijke en beveiligde open communicatienormen ten behoeve van identificatie, authenticatie, kennisgeving en informatieverstrekking, alsmede voor de uitvoering van beveiligingsmaatregelen, tussen rekeninghoudende betalingsdienstaanbieders, betalingsinitiatiedienstaanbieders, rekeninginformatiedienstaanbieders, betalers, begunstigden en andere betalingsdienstaanbieders.”

Echter, art. 67 (2(f)) van de Nederlands/Vlaamse vertaling van de PSD2 luidt:

“[De rekeninginformatiedienstaanbieder] gaat niet over tot het gebruiken, zich toegang verschaffen tot of opslaan van gegevens voor andere doelstellingen dan het uitvoeren van de door de betalingsdienstgebruiker uitdrukkelijk gevraagde rekeninginformatiedienst, overeenkomstig de voorschriften inzake gegevensbescherming.”.

De Engelstalige PSD2 spreekt van “(...) *in accordance with data protection rules*”. Wij veronderstellen dat met ‘voorschriften inzake gegevensbescherming’ daarom ook wordt verwezen naar “de voorschriften inzake gegevensbescherming”, naast naar de “de voorschriften voor gemeenschappelijke en beveiligde open communicatienormen” (art. 98 (1(d)) van PSD2). Wij adviseren de Nederlandse wetgever om het voorgestelde ar. 26j (7) overeenkomstig aan te vullen tot:

“Een rekeninginformatiedienstverlener gebruikt, verschaft zich toegang tot of slaat gegevens op uitsluitend ten behoeve van het uitvoeren van de door de betaaldienstgebruiker uitdrukkelijk gevraagde rekeninginformatiedienst, overeenkomstig de voorschriften inzake gegevensbescherming en de voorschriften als bedoeld in artikel 98, eerste lid, onder d, van de richtlijn.”.

- Het voorgestelde art. 26j (7) Bpr implementeert art. 67 (2(f)) van de PSD2, en luidt:

“Een rekeninginformatiedienstverlener gebruikt, verschaft zich toegang tot of slaat gegevens op uitsluitend ten behoeve van het uitvoeren van de door de betaaldienstgebruiker uitdrukkelijk

gevraagde rekeninginformatiedienst, overeenkomstig de voorschriften als bedoeld in artikel 98, eerste lid, onder d, van de richtlijn.”.

Zoals wij hierboven (op pag. 7 en 8) bij art. 26e Bpr (laatste bullet) hebben aangegeven, adviseren wij de Nederlandse wetgever om in de NvT toe te lichten hoe art. 67 (2(f)) van de PSD2 – geïmplementeerd via art. 26j (7) Bpr – zich verhoudt tot art. 94 (1) van de PSD2.

- De eerste zin van de artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 24, tweede alinea) meldt: *“Artikel 26i Bpr implementeert artikel 67, tweede lid, onderdeel a tot en met f en vierde lid van de richtlijn.”.*

Deze zou moeten luiden:

“Artikel 26j Bpr implementeert artikel 67, tweede lid, onderdeel a tot en met f en vierde lid van de richtlijn.”.

- In de artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 24, tweede alinea) staat het volgende: *“De hoeveelheid informatie die de rekeninghoudende informatiedienstverlener aan de rekeninginformatiedienstverlener moet verschaffen, wordt bepaald door de overeenstemming tussen de betaaldienstgebruiker en de rekeninginformatiedienstverlener. De rekeninghoudende betaaldienstverlener (bank) heeft hier geen invloed op.”.*

Daarnaast vermeldt het algemene deel van de NvT in par. 3.2 (Toegang voor derde partijen tot betaalrekeningen) van § 3. (Interne bedrijfsvoering) (pag. 16):

“Als de gebruiker echter expliciet toestemming heeft verleend, legt de richtlijn geen (verdere) beperkingen op aan de hoeveelheid informatie die door een derde partij mag worden verkregen.”.

Beide tekstpassages behoeven volgens ons nuancering. De rekeninghoudende betaaldienstverlener kan enkel die informatie aan de rekeninginformatiedienstverlener verschaffen, die zij ook direct aan de betaaldienstgebruiker online beschikbaar stelt. Het is dus niet zo dat de rekeninginformatiedienstverlener met (uitdrukkelijke) instemming van de betaaldienstgebruiker méér rekeninginformatie kan opvragen dan dat de betaaldienstgebruiker, aan zijn rekeninghoudende betaaldienstverlener normaal gesproken ter beschikking stelt. Bovendien blijkt het tekstvoorstel onvoldoende dat art. 67 van de PSD2 enkel ziet op rekeninginformatiediensten. Daarnaast merken wij op dat *“hoeveelheid informatie”* in de betreffende context verwarrend kan zijn. I.h.k.v. deze zaken adviseren wij de wetgever om de betreffende tekstpassages als volgt aan te passen:

“De ~~hoeveelheid~~ rekeninginformatie, niet zijnde gevoelige betaalgegevens, die de rekeninghoudende betaaldienstverlener aan de rekeninginformatiedienstverlener moet verschaffen, wordt bepaald door de overeenstemming tussen de betaaldienstgebruiker en de rekeninginformatiedienstverlener. De rekeninghoudende betaaldienstverlener ~~(bank)~~ heeft hier geen invloed op. Echter, de rekeninghoudende betaaldienstverlener kan niet worden verplicht om meer - of andersoortige - rekeninginformatie aan de rekeninginformatiedienstverlener te leveren, dan hetgeen de rekeninghoudende betaaldienstverlener via de online bankieromgeving aan de betaaldienstgebruiker ter beschikking stelt. Daarnaast zouden de thans nog niet definitief vastgestelde RTS inzake sterke cliëntauthenticatie en gemeenschappelijke en beveiligde communicatienormen beperkingen kunnen opleggen aan de frequentie waarmee informatie die kan worden opgevraagd door een rekeninginformatiedienstverlener. Hierbij kan worden gedacht aan het beperken van de frequentie tot maximaal enkele keren per dag waarbij de rekeninginformatiedienstverlener (met toestemming van de betaaldienstgebruiker, maar zonder dat laatstgenoemde op dat moment actief de

rekeninginformatiedienstverlener hiervoor opdracht heeft gegeven) rekeninginformatie bij de rekeninghoudende betaaldienstverlener kan opvragen.

respectievelijk:

“Als de gebruiker echter expliciet toestemming heeft verleend, legt de richtlijn geen (verdere) beperkingen op aan de hoeveelheid rekeninginformatie die door een derde partij mag worden verkregen. De rekeninghoudende betaaldienstverlener kan hierbij overigens niet worden verplicht om meer - of andersoortige - rekeninginformatie aan de rekeninginformatiedienstverlener te leveren, dan hetgeen de rekeninghoudende betaaldienstverlener via de online bankieromgeving aan de betaaldienstgebruiker ter beschikking stelt.”

NB: Een rekeninghoudende betaaldienstverlener hoeft niet persé een kredietinstelling te zijn. Onder PSD(1 en 2) mag immers ook een betaalinstantie betaalrekeningen uitgeven. Daarom adviseren wij de wetgever om het woord ‘(bank)’ achter ‘rekeninghoudende betaaldienstverlener’ in de hierboven aangehaalde artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 24, tweede alinea) te schrappen.

- In de artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 24, tweede alinea) staat de zin:
“Indien de rekeninginformatiedienstverlener de informatie wil gebruiken andere bedrijfsactiviteiten dient de gebruiker ook hiervoor expliciet toestemming te verlenen.”

In deze zin mist het woord ‘voor’ en ‘dan’. De zin zou volgens ons behoren te luiden:

“Indien de rekeninginformatiedienstverlener de informatie wil gebruiken voor andere bedrijfsactiviteiten, dan dient de gebruiker ook hiervoor expliciet toestemming te verlenen.”

Wat wij ons tenslotte zin afvragen, is of bovengenoemde zin wellicht niet te beperkend is voor rekeninginformatiedienstverleners. Hetzelfde geldt, ook voor betaalinitiatiedienstverleners, voor de volgende zin uit par. 3.2 (Toegang voor derde partijen tot betaalrekeningen) van het algemene deel van de NvT (pag. 16, vierde alinea):

“Op grond van de richtlijn is het verlenen van betaalinitiatie- of rekeninginformatiediensten het enige doel op grond waarvan verwerking van gegevens door derde partijen is toegestaan.”

Beide zinnen gaan wat ons betreft (te) kort door de bocht. Hoe verhoudt deze restrictie voor derde partijen zich bijvoorbeeld t.o.v. het goed kunnen uitvoeren van bepaalde wettelijke verplichtingen, zoals bijvoorbeeld voor betaalinitiatiedienstverleners i.h.k.v. de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft)? Wij adviseren de wetgever om hier in de artikelsgewijze toelichting en/of in het algemene deel van de NvT kort nader op in te gaan.

- De eerste zin van de artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 24, tweede alinea) meldt:
“Artikel 26i Bpr implementeert artikel 67, tweede lid, onderdeel a tot en met f en vierde lid van de richtlijn.”

Deze zou moeten luiden:

“Artikel 26j Bpr implementeert artikel 67, tweede lid, onderdeel a tot en met f en vierde lid van de richtlijn.”

Artikel 26k

- Het voorgestelde art. 26k (a.) luidt als volgt:

“hij [de rekeninghoudende betaaldienstverlener] vergewist zich ervan dat de betaaldienstgebruiker uitdrukkelijk heeft ingestemd met het gebruik van de betaalinitiatie- of rekeninginformatiedienst;”

Wij merken op dat par. 3.3 (uitdrukkelijke instemming bij toegang tot betaalrekeningen) van het algemene deel van NvT (pag. 16 en 17) in dat kader een aantal zaken meldt die op gespannen lijken te staan met hetgeen in art. 26k (a.) Bpr vermeldt, zoals:

“Om toegang te krijgen tot de betaalrekening hebben derde partijen uitdrukkelijke toestemming (instemming) nodig. Deze uitdrukkelijke toestemming vindt plaats tussen de betaaldienstgebruiker en de betaalinitiatie- of rekeninginformatiedienstverlener. De rekeninghoudende betaaldienstverlener staat hier buiten en kan dus ook geen beperkingen opleggen aan de vorm of de inhoud van de gegeven toestemming.”

en

“Er is geen manier voorgeschreven waarop deze toestemming moet worden verleend. Voor de rekeninghoudende betaaldienstverlener mag er geen twijfel bestaan over de uitdrukkelijke instemming, maar volgens de Richtlijn is hij niet verplicht de inhoud van deze instemming expliciet te controleren.”

Wij adviseren de wetgever om bovenstaande uit par. 3.3 van het algemene deel van NvT aangehaalde tekstpassages in lijn te brengen met de inhoud van art. 26k (a.) Bpr, of de onderstreepte tekstfragmenten uit de betreffende passages te schrappen.

- Het voorgestelde aan het Bpr toe te voegen art. 26k heeft – naar wij aannemen per abuis - twee keer een sub b.
- Het voorgestelde aan het Bpr toe te voegen art. 26k (c.) implementeert art. 66 (4(c)) van de PSD2 en luidt:

“hij [de rekeninghoudende betaaldienstverlener] behandelt de door een betaalinitiatiedienstverlener verzonden betaalopdrachten niet anders dan door de betaler rechtstreeks verzonden betaalopdrachten, met name wat betreft termijn, voorrang of kosten, tenzij om objectieve redenen;”

Wij merken op dat art. 66 (4(c)) van de PSD2 als volgt is geformuleerd:

“[De rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder] behandelt door de diensten van een betalingsinitiatiedienstaanbieder verzonden betalingsopdrachten niet anders, met name wat betreft termijn, voorrang of kosten, dan door de betaler rechtstreeks verzonden betalingsopdrachten, tenzij om objectieve redenen.”

Wij adviseren om art. 26k (c.) overeenkomstig aan te passen tot:

“hij [de rekeninghoudende betaaldienstverlener] behandelt de door de diensten van een betaalinitiatiedienstverlener verzonden betaalopdrachten niet anders dan door de betaler rechtstreeks verzonden betaalopdrachten, met name wat betreft termijn, voorrang of kosten, tenzij om objectieve redenen;”

- Het voorgestelde aan het Bpr toe te voegen art. 26k (e.) luidt:
“hij [de rekeninghoudende betaaldienstverlener] laat het gebruik van betaalinitiatie- en rekeninginformatiediensten niet afhangen van een contractuele relatie tussen hem en de betaalinitiatie- of rekeninginformatiedienstverlener.”

Wij merken op dat art. 26i (10) en art. 26 j (8) Bpr als volgt luiden:

“Een betaalinitiatiedienstverlener is voor het verrichten van zijn diensten niet afhankelijk van een contractuele relatie met de rekeninghoudende betaaldienstverlener.”

respectievelijk:

“Een rekeninginformatiedienstverlener is voor het verrichten van zijn diensten niet afhankelijk van een contractuele relatie met de rekeninghoudende betaaldienstverlener.”

Het lijkt ons dubbelop om het bovenstaande opnieuw via art. 26k (e.) in het Bpr op te nemen. Derhalve adviseren wij de wetgever om art. 26k (e.) te schrappen. De artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 24, derde alinea) vermeldt trouwens niet dat art. 26k Bpr de art. 66 (5) en 67 (4) van de PSD2 implementeert. Dat is ook niet nodig, aangezien dat immers reeds in art. 26i (10) respectievelijk art. 26j (8) Bpr het geval is.

- De artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 24, derde alinea) vermeldt de zin:

“Het gaat erom dat de betaaldienstgebruiker zich realiseert dat hij niet rechtstreeks van de diensten van de rekeninghoudende betaaldienstverlener (bank) gebruik maakt.”

Wij zijn het met de wetgever eens dat dit op zich belangrijk is. Echter, het voorgestelde art. 26k Bpr, dat art. 66 (2 en 4) en art. 67 (3) van de PSD2 implementeert, zegt hier niets over. Derhalve lijkt het ons beter passend om de betreffende zin hier te verwijderen. Het algemene deel van de NvT vermeldt in par. 3.3 (Uitdrukkelijke instemming bij toegang tot betaalrekeningen) (pag. 16) reeds het volgende:

“Steeds moet het voor de betaaldienstgebruiker duidelijk zijn dat de dienst waarvoor hij toestemming geeft, wordt verleend door de betaalinitiatie- of rekeninginformatiedienstverlener en niet door de rekeninghoudende betaaldienstverlener (bank).”

NB: Wij stellen voor om in bovengenoemde zin het woordje ‘(bank)’ te schrappen. Een rekeninghoudende betaaldienstverlener hoeft niet persé een kredietinstelling te zijn. Onder PSD(1 en 2) mag immers ook een betaalinstelling betaalrekeningen uitgeven.

- Daarnaast vermeldt de artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 24, derde alinea) – in het kader van het door de rekeninghoudende betaaldienstverlener aan de betaalinitiatiedienstverlener ter beschikking stellen van informatie m.b.t. de uitvoering van de geïnitieerde betalingstransactie – het volgende:

“Zoals gezegd betreft dit informatie over het beschikbare saldo en het kredietlimiet.”

Zoals wij ook bij in onze reactie bij het voorgestelde art. 26i Bpr (laatste bullet) hebben toegelicht, menen wij dat dit niet juist is. Een betaalinitiatiedienstverlener heeft informatie over de hoogte van het beschikbare saldo dan wel beschikbare kredietruimte niet nodig om namens een betaaldienstgebruiker – en met diens uitdrukkelijke toestemming - een betaling te initiëren. Daarnaast schrijft de PSD2 niet voor dat een betaalinitiatiedienstverlener vanuit de rekeninghoudende betaaldienstverlener de beschikking krijgt over het beschikbare saldo dan wel beschikbare kredietruimte van de betreffende betaaldienstgebruiker.

Derhalve adviseren wij om de aangehaalde zin te schrappen.

- De artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 24, derde alinea) vermeldt voorts het volgende:

“In een later stadium, moet dan zo spoedig mogelijk de informatie worden verschaft over de uitvoering. Ook als uitvoering onmogelijk was moet de betaalinitiatiedienstverlener worden geïnformeerd over de oorzaak hiervan.”

Naar ons weten, staat deze verplichting als zodanig nergens in de PSD2 genoemd. Derhalve adviseren wij de wetgever om deze tekstpassage te schrappen. In dat kader merken wij op dat art. 66 (4(b)) van de PSD2 als volgt luidt:

“[De rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder] verstrekt onmiddellijk na ontvangst van de betalingsopdracht van een betalingsinitiatiedienstaanbieder alle informatie over de initiëring van de betalingstransactie, alsmede alle informatie die toegankelijk is voor de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder met betrekking tot de uitvoering van de betalingstransactie, aan de betalingsinitiatiedienstaanbieder, of stelt deze informatie ter beschikking.”

Het verstrekken van informatie over betaalinitiatie en -uitvoering ‘in een later stadium’ is in de context van de PSD2 niet aan de orde.

- Voorts vallen ons de volgende zinnen in de artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 25, bovenaan) op:

“Tot slot is van belang dat de betaaldienstgebruiker van elke betaaldienstverlener gebruik moet kunnen maken, zodat zijn rechten te allen tijde gewaarborgd zijn. De rekeninghoudende betaaldienstverlener (bank) van de betaaldienstgebruiker mag dit recht niet beperken tot de betaaldienstverleners met wie hij een contract heeft.”

Zoals hierboven reeds genoemd, lijkt het ons dubbelop om het bovenstaande opnieuw in de artikelsgewijze toelichting van art. 26k in de NvT op te nemen. Derhalve adviseren wij de wetgever om de hierboven aangehaalde zinnen te schrappen. Het is wat ons betreft beter passend om de hierboven aangehaalde zinnen op te nemen artikelsgewijze toelichting van art. 26i en 26j, en deze daarnaast als volgt te verhelderen:

“Tot slot is van belang dat de betaaldienstgebruiker van elke vergunninghoudende betaalinitiatie- of geregistreerde rekeninginformatiedienstverlener gebruik moet kunnen maken, zodat zijn rechten te allen tijde gewaarborgd zijn. De rekeninghoudende betaaldienstverlener (~~bank~~) van de betaaldienstgebruiker mag dit recht niet beperken tot de betaalinitiatie- of rekeninginformatiedienstverleners met wie hij een contract heeft.”

- De eerste zin van de artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 24, derde alinea) luidt:

“Artikel 26j implementeert artikel 66, tweede en vierde lid, en 67, derde lid van de richtlijn.”

Deze zou volgens ons moeten luiden:

“Artikel 26k implementeert artikel 66, tweede en vierde lid, en 67, derde lid van de richtlijn.”

- Par. 3.1 (Gelijke behandeling) van het algemene deel van de NvT (pag. 17) vermeldt:

“Voorbeelden van niet toegestane ongelijke behandeling zijn het in rekening brengen van hogere kosten voor of het onnodig dan wel extra vertragen van de uitvoering van een betaalopdracht die via een betaalinitiatiedienstverlener wordt geïnitieerd in vergelijking met een rechtstreekse betaalopdracht van de betaaldienstgebruiker. De verplichting tot gelijke behandeling brengt met zich mee dat ongelijke behandeling alleen is toegestaan om objectieve redenen. Objectieve redenen bestaan slechts indien er sprake is van ongeautoriseerde of frauduleuze toegang tot de betaalrekening.”

Wij merken op dat de Nederlandse wetgever in deze context stelt dat objectieve redenen in het kader van ongelijke behandeling slechts bestaan *“indien er sprake is van ongeautoriseerde of frauduleuze toegang tot de betaalrekening.”* Hiermee gaat zij verder dan de PSD2 zelf. De Nederlandse wetgever stelt een beperking aan ‘objectieve redenen’, die volgens ons niet steunt op de PSD2. Immers, de PSD2 koppelt ‘objectieve redenen’ slechts één keer aan ‘niet-toegestane of frauduleuze toegang tot de betaalrekening’. Dat gebeurt in art. 68 (5), dat betrekking heeft op het door een rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder ontzeggen van toegang tot betaalrekeningen voor rekeninginformatie- of betaalinitiatiedienstverleners:

“Een rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder kan een rekeninginformatiedienstaanbieder of een betalingsinitiatiedienstaanbieder de toegang tot een betaalrekening ontzeggen om objectieve en op voldoende aanwijzingen gebaseerde redenen in verband met niet-toegestane of frauduleuze toegang tot de betaalrekening door die rekeninginformatiedienstaanbieder of die betalingsinitiatiedienstaanbieder, waaronder de niet-toegestane of frauduleuze initiëring van een betalingstransactie.”

Wij zijn daarom van mening dat de betreffende tekstpassage in par. 3.1 van het algemene deel van de NvT als volgt zou moeten worden aangepast:

“Voorbeelden van niet toegestane ongelijke behandeling zijn het in rekening brengen van niet objectief te rechtvaardigen hogere kosten voor of het onnodig dan wel extra vertragen van de uitvoering van een betaalopdracht die via een betaalinitiatiedienstverlener wordt geïnitieerd in vergelijking met een rechtstreekse betaalopdracht van de betaaldienstgebruiker. De verplichting tot gelijke behandeling brengt met zich mee dat ongelijke behandeling alleen is toegestaan om objectieve redenen. ~~Objectieve redenen bestaan slechts indien er sprake is van ongeautoriseerde of frauduleuze toegang tot de betaalrekening.~~”

- De laatste zin van par. 3.1 van het algemene deel van de NvT (pag. 16) luidt:

“Vanzelfsprekend mag de rekeninghoudende betaaldienstverlener geen voorrang geven aan de betaalinstantie met wie hij wel een contract heeft gesloten ten opzichte van de betaaldienstverlener waarmee geen contractuele relatie bestaat.”

Wij merken op dat dit verbod niet in de PSD2 wordt genoemd. PSD2 stelt in art. 66 (4(c)) en art. 67 (3(b)):

“[de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder] behandelt door de diensten van een betalingsinitiatiedienstaanbieder verzonden betalingsopdrachten niet anders, met name wat betreft termijn, voorrang of kosten, dan door de betaler rechtstreeks verzonden betalingsopdrachten, tenzij om objectieve redenen.”

respectievelijk:

“hij [de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder] behandelt door de diensten van een rekeninginformatiedienstaanbieder verzonden verzoeken om gegevens niet anders, tenzij om objectieve redenen.”

Wij adviseren de wetgever daarom om de aangehaalde laatste zin van par. 3.1 van het algemene deel van de NvT te schrappen.

- Par. 3.2 (Toegang voor derde partijen tot betaalrekeningen) van het algemene deel van de NvT (pag. 16), vermeldt:

“De rekeninghoudende betaaldienstverlener dient hieraan medewerking te verlenen, zodat het recht van de betaler om gebruik te kunnen maken van een betaalinitiatiedienstverlener of rekeninginformatiedienstverlener gewaarborgd is.”

Voor de volledigheid adviseren wij de wetgever om deze zin aan te vullen tot:

“De rekeninghoudende betaaldienstverlener dient hieraan medewerking te verlenen, zodat het recht van de betaler om gebruik te kunnen maken van een vergunninghoudende betaalinitiatiedienstverlener of geregistreerde rekeninginformatiedienstverlener gewaarborgd is.”

- Daarnaast vermeldt in par. 3.2 van het algemene deel van de NvT (pag. 16) het volgende: *“Wel onder de reikwijdte vallen (spaar)rekeningen waarop rechtstreeks geld bij- of afgeboekt kan worden.”*

Wij veronderstellen dat de wetgever hiermee beoogd te zeggen dat (spaar)rekeningen die qua functionaliteit als betaalrekening gebruikt kunnen worden, onder de reikwijdte van PSD2 vallen. Daarmee veronderstellen wij ook dat spaarrekeningen, waarvan enkel via een vaste tegenrekening – een betaalrekening die vooraf door de spaarrekeninghouder is opgegeven en die op naam van de spaarrekeninghouder staat – geld afgeboekt kan worden, niet onder reikwijdte van de PSD2 valt. Dit is in lijn met de mening die de wetgever onder PSD1 was toegedaan⁶. Aangezien de definitie van betaalrekening⁷ in de PSD2 t.o.v. de PSD1 niet is gewijzigd, veronderstellen dat de Nederlandse wetgever dezelfde interpretatie aanhoudt.

Echter, de hierboven aangehaalde zin (“*Wel onder de reikwijdte vallen (spaar)rekeningen waarop rechtstreeks geld bij- of afgeboekt kan worden.*”) kan, misschien onbedoeld, in deze context tot onduidelijkheid leiden. Wij adviseren de wetgever daarom om genoemde zin in par. 3.2 van het algemene deel van de NvT te verduidelijken dan wel toe te lichten.

Mocht de wetgever met de betreffende zin echter bedoelen dat spaarrekeningen waarvan enkel via een vaste tegenrekening geld afgeboekt kan worden - wél in scope van PSD2 zouden vallen, dan zou zij daarmee – zonder enige motivering – afwijken van haar mening onder PSD1. Dit zou

---

⁶ 31 892 Wijziging van de Wet op het financieel toezicht, het Burgerlijk Wetboek en de Wet inzake geldtransactiekantoren en intrekking van de Wet op het grensoverschrijdend betalingsverkeer ter implementatie van richtlijn nr. 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende betalingsdiensten in de interne markt en tot wijziging van de Richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG, en tot intrekking van Richtlijn 97/5/EG (PbEU L 319), nr. 3 Memorie van toelichting. Hierin staat o.a.:

“*Betaalrekening*

Met deze definitie wordt artikel 4, punt 14, geïmplementeerd. In de definitie is aangegeven dat een betaalrekening is te omschrijven als een rekening van een betaaldienstgebruiker die voor de uitvoering van betalingstransacties wordt gebruikt. Strikt genomen zouden hieronder ook rekeningen kunnen vallen die niet worden aangehouden met als hoofddoel betalingen te kunnen verrichten, maar waarvan wel betalingen worden verricht. Te denken valt aan spaarrekeningen waar sporadisch een betaling mee wordt verricht. Hoewel de richtlijn geen duidelijkheid verschaft op dit punt, zou het onderbrengen van al deze rekeningen indruisen tegen het doel van de richtlijn betaaldiensten, namelijk regels stellen ten aanzien van betaaldienstverleners die als hoofdactiviteit hebben het verlenen van betaaldiensten. Het als bijkomende activiteiten verrichten van enkele betalingen op een rekening die met name wordt gebruikt voor andere doeleinden dan het verrichten van betalingen, kan dan ook niet worden gezien als het verlenen van betaaldiensten. Dergelijke rekeningen kunnen derhalve niet direct worden aangemerkt als betaalrekening.”

De [website van AFM](#) vermeldt het volgende:

“Zijn de gedragsregels van de PSD van toepassing op spaarrekeningen? Dit is afhankelijk van het aantal tegenrekeningen van de spaarrekening en de wijze waarop de spaarrekening wordt gebruikt. Als vanuit de spaarrekening slechts naar één vaste tegenrekening transacties kunnen worden overgeboekt en de rekeninghouder van de spaarrekening en de tegenrekening gelijk is, dan is de PSD in ieder geval niet van toepassing.”

Ook staat daar de volgende vraag (en antwoord): **“Vallen rekeningen die slechts met een beperkt aantal vaste tegenrekeningen deelnemen aan het betalingsverkeer ook onder de PSD? Deze vraag werd gesteld door een instelling met beleggingsrekeningen (deel uitmakend van een beleggersgiro) die gevoed worden vanaf een vaste tegenrekening. Door de vaste tegenrekening delen deze rekeningen een belangrijke karakteristiek met spaarrekeningen: ze zijn namelijk niet bedoeld om deel te nemen aan het betalingsverkeer. Daarom vallen deze rekeningen niet onder PSD. Aanvullende vraag was of de tegenrekening dezelfde tenaamstelling moet dragen als de beleggersgirorekening. Dit is geen eis uit de PSD, de tenaamstelling kan wel een overweging zijn die samenhangt met de afgeleide identificatie.”**

⁷ Art. 4 (12) van de PSD2 definieert ‘betaalrekening’ als volgt: “een op naam van een of meer betalingsdienstgebruikers aangehouden rekening die voor de uitvoering van betalingstransacties wordt gebruikt”

grote impact hebben (denk aan het aanpassen van IT-systemen) voor kredietinstellingen en dan met name de kleinere spaarbanken in Nederland die zelf geen betaalrekeningen aanbieden. In dat geval adviseren wij de wetgever om in par. 3.2 van het algemene deel van de NvT toe te lichten waarom zij van mening veranderd is. Ook vragen wij dan aan de wetgever om toe te lichten wat haar nieuwe opvatting betekent voor bijboekingen naar (sparen), of afboekingen vanaf (ontsparen) een spaarrekening (die als hoofddoel 'sparen' heeft) gekoppeld aan een vaste tegenrekening.

E

- Geen opmerkingen.

F

- Art. 40a (2) Bpr stelt voor om een nieuw lid 5, dat art. 66 (3(a)) van de PSD2 implementeert, in te voegen:

5. Een betaalinitiatiedienstverlener is op geen enkel moment in het bezit van de met het aanbieden van de betaalinitiatiedienst verband houdende geldmiddelen van de betaler.

Wij merken op dat art. 40a Bpr ziet op het door betaal- en elektronisch geldinstellingen veiligstellen van gelden, die zijn ontvangen van betaaldienstgebruikers of andere betaaldienstverleners voor de uitvoering van betalingstransacties. Een betaalinitiatiedienstverlener dient echter op geen enkel moment in het bezit te zijn van de hierboven genoemde geldmiddelen van de betaler. Daarom is het toe te voegen lid 5 – volgens ons – niet op zijn plaats in art. 40a Bpr, maar wel in art. 26i Bpr, zoals wij eerder in onze reactie hebben aangegeven bij onderdeel D van Artikel I.

Voorts plaatsen wij een kanttekening bij het woord 'bezit' in de betreffende voorgestelde toevoeging. Ook art. 66 (3(a)) van de Nederlands/Vlaamse vertaling van de PSD2 spreekt overigens van "bezit":

"[De betalingsinitiatiedienstaanbieder] is op geen enkel moment in het bezit van de met het aanbieden van de betalingsinitiatiedienst verband houdende geldmiddelen van de betaler;".

In Nederland is 'bezit' het 'houden van een goed voor zichzelf' en 'houden' (in het Engels: 'to hold') het 'houden van een goed voor een ander'. Een betaalinstantie of elektronisch geldinstelling mag in de context van art. 66 (3(a)) van de PSD2 de gelden niet 'bezitten', maar enkel voor de betaler 'houden'. De oorspronkelijke Engelstalige PSD2 is wat dat betreft zuiverder geformuleerd:

"[The payment initiation service provider shall] not hold at any time the payer's funds in connection with the provision of the payment initiation service;".

In dat kader adviseren wij om het voorgestelde lid, naast de verplaatsing van art. 40a naar art. 26i Bpr, als volgt aan te passen:

"Een betaalinitiatiedienstverlener houdt op geen enkel moment de met het aanbieden van de betaalinitiatiedienst verband houdende geldmiddelen van de betaler aan."

Als de Nederlandse wetgever deze aanpassing niet helder genoeg vindt, dan is wellicht een vergelijkbaar alternatief:

“Een betaalinitiatiedienstverlener heeft op geen enkel moment de beschikking over de met het aanbieden van de betaalinitiatiedienst verband houdende geldmiddelen van de betaler.”.

G, H en I

- Geen opmerkingen.

J

- Wij merken op dat art 140a (1(a.) Bpr voorschrijft dat een betaalinstantie die voornemens is via een agent betalingsdiensten aan te bieden, de bevoegde autoriteiten in haar lidstaat van herkomst de volgende gegevens vertrekt:

“een opgave van de naam, het adres, het telefoon- en faxnummer en emailadres van de betaaldienstagent”.

Wij merken op dat de fax een verouderd telecommunicatieapparaat is, en nog maar weinig wordt gebruikt. Derhalve adviseren wij om de verwijzing naar ‘faxnummer’ in art. 140a (1a.) te schrappen. Art. 19 (1) van PSD2 (alsmede art. 17 (1) van PSD1 spreken overigens enkel van “naam en adres van de agent”.

- Voorts merken wij op dat art 140a (1(c.)) Bpr het volgende vermeldt:

“de identiteit van de bestuurders en de personen die verantwoordelijk zijn voor het beleid van de betaaldienstagent die bij het aanbieden van betaaldiensten wordt gebruikt, alsmede gegevens waaruit blijkt dat zij betrouwbaar en deskundig zijn.”.

Art. 140a (1c.) Bpr implementeert art. 17 (1c.) van de PSD1, dat als volgt luidt:

“de identiteit van de bestuurders en de personen die verantwoordelijk zijn voor het beleid van de agent die bij het aanbieden van betalingsdiensten wordt gebruikt, alsmede het bewijs dat zij betrouwbaar en deskundig zijn.”.

Echter, in de PSD2 is het betreffende lid (art. 19 (1c.)) als volgt aangepast:

“de identiteit van de bestuurders en de managers van de voor het aanbieden van betalingsdiensten ingeschakelde agent, en, voor agenten die geen betalingsdienstaanbieder zijn, het bewijs dat de betrokkenen betrouwbaar en deskundig zijn;”.

Wij adviseren de wetgever daarom om art. 140a (1c.) Bpr overeenkomstig aan te passen.

ARTIKEL II

A, B en C

- Geen opmerkingen.

D

- Het nieuw toe te voegen art. 3a (4(t.)) implementeert art. 5 (1f) van de PSD2 in het Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft (Bmfo) en luidt:
“een beschrijving van de procedures voor het registreren en afhandelen van veiligheidsincidenten en veiligheidsgerelateerde klachten van cliënten (...)”.
Wij merken op dat art. 5 (1f) van de PSD2 niet spreekt over ‘registeren’, maar over ‘monitoren’. Wij adviseren de wetgever om art. 3a (4(t.)) Bmfo overeenkomstig aan te passen tot:
“een beschrijving van de procedures voor het monitoren en afhandelen van veiligheidsincidenten en veiligheidsgerelateerde klachten van cliënten (...)”.
- Het nieuw toe te voegen art. 3a (4(z.)) Bmfo implementeert art. 5 (2 en 3) van de PSD2 en luidt:
“z. voor zover van toepassing, gegevens omtrent de aansprakelijkheid van een betaaldienstverlener als bedoeld in artikel 24, tweede en derde lid, Besluit prudentiële regels Wft.”.
Ter volledigheid merken wij op dat art. 5 (2 en 3) van de PSD2 spreekt over het “beschikken over een beroepsaansprakelijkheidsverzekering of een vergelijkbare waarborg”. Daarom adviseren wij de wetgever om art. 3a (4(z.)) Bmfo als volgt aan te vullen:
“z. voor zover van toepassing, gegevens omtrent het beschikken over een beroepsaansprakelijkheidsverzekering of een vergelijkbare waarborg door een betaaldienstverlener als bedoeld in artikel 24, tweede en derde lid, Besluit prudentiële regels Wft.”.
- Wij merken op dat het voorgestelde aan het Bmfo toe te voegen art. 3a (4(t. - z.)) (implementatie van art. 5 (1f - j) en (2 en 3) van de PSD2) niet stroken met hetgeen de transponeringstabel op pag. 30 van het voorliggende concept-Besluit vermeldt. De transponeringstabel spreekt over “3a Bmfo, eerste lid, onderdeel (...)” Wij veronderstellen dat de transponeringstabel daarom o.b.v. het bovenstaande zal moeten worden aangepast in “3a Bmfo, vierde lid, onderdeel (...)”.

E

- Geen opmerkingen.

F en G

- De voorgestelde onderdelen a van zowel art. 42a als 42b Bmfo implementeren voor betaalinstellingen respectievelijk elektronischgeldinstellingen art. 28 (1(a)) van de PSD2. Art. 28 (1(a)) van de PSD2 luidt:
“de naam, het adres en, waar van toepassing, het vergunningsnummer van de betalingsinstelling;”.
Wij merken op dat de voorgestelde onderdelen a van art. 42a en 42b daarnaast ook voorschrijven dat de genoemde instellingen ook hun telefoon- en faxnummer, en e-mailadres aan DNB dienen aan te leveren. Wij adviseren wij de wetgever om de verwijzing naar faxnummer in onderdelen a van art. 42a en 42b te schrappen, conform onze gegeven reactie m.b.t. art 140a (1(a.) Bpr (onderdeel J van Artikel II).

ARTIKEL III

A, B, C en D

- Geen opmerkingen.

E

- De artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 28) vermeldt de zin:

“Voor de beperktere reikwijdte is van belang dat ten minste één van de bij de betaaltransactie betrokken betaaldienstverleners zich in de Unie bevindt”.

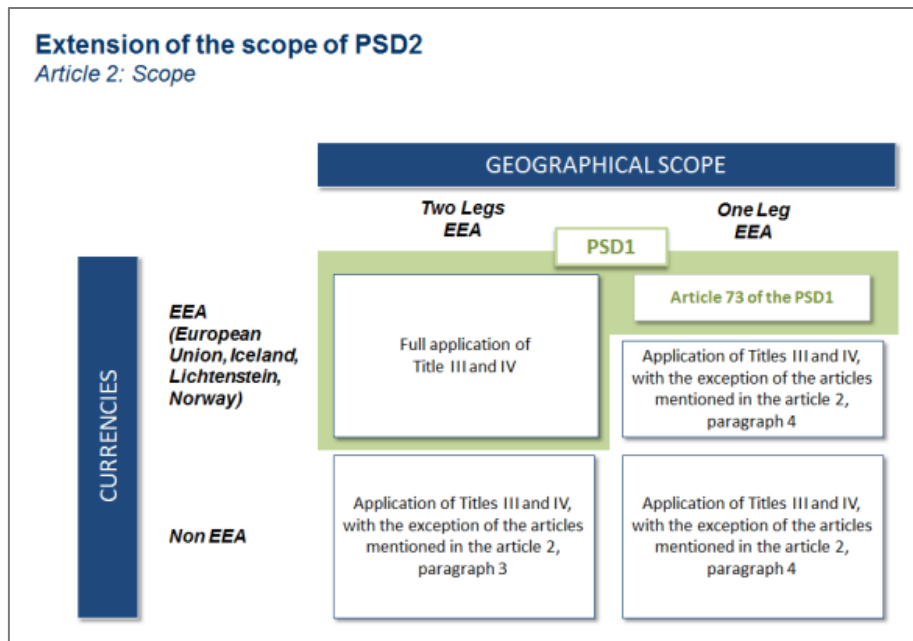
Wij merken op dat genoemde beperktere reikwijdte ook geldt voor betaaltransacties in valuta's van niet-lidstaten (zie art. 2 (3) van de PSD2). Daarom adviseren wij om de aangehaalde zin uit te breiden tot:

“Voor de beperktere reikwijdte is van belang dat ten minste één van de bij de betaaltransactie betrokken betaaldienstverleners zich in de Unie bevindt, en/of dat er sprake is van een betaaltransactie in een valuta van een niet-lidstaat.”

Wij veronderstellen dat de in dit onderdeel (E) genoemde verwijzingen naar welke Bgfo-artikelen (althans degenen die de bepalingen uit Titel III en IV van de PSD2 implementeren) al dan niet van toepassing zijn op zgn. *one-leg* betaaltransacties (waarbij de betaaldienstverlener van de ontvanger of die van de betaler zich buiten de Unie bevindt) en betaaltransacties in alle valuta (dus ook die in niet-lidstaat valuta's) op een juiste wijze zijn overgenomen conform art. 2 (2-4) van de PSD2. Wij adviseren de Nederlandse wetgever om dit – voor de zekerheid – desgewenst te checken. Wellicht kan de tabel⁸ op de volgende pagina daarbij van dienst zijn. Eenzelfde check geldt ook v.w.b. de in het Bgfo geïmplementeerde PSD2-bepalingen uit Titel III en IV waarvoor rekeninginformatiedienstverleners zijn vrijgesteld c.q. welke wel voor van toepassing zijn.

---

⁸ Bron: Guidance for implementation of the revised Payment Services Directive - PSD2 guidance, European Banking Federation, sept. 2016. NB: Pag. 15 -20 van het betreffende document, dat u [hier](#) kunt downloaden, bevat tabellen met daarin exact aangegeven welke artikelen uit Titel III en IV al dan niet van toepassing zijn op betaaltransacties in non-EEA valuta en/of die deels binnen de EEA zijn uitgevoerd.

F

- Dit onderdeel implementeert art. 45 van de PSD2 in art. 59c Bgfo. Wij merken op dat art. 59c (1(a.)) van het Bgfo het volgende vermeldt:

“a. gedetailleerde informatie of een unieke identifier die door de betaaldienstgebruiker moet worden verstrekt opdat een betaalopdracht correct kan worden uitgevoerd.”

Echter, art. 45 (1(a)) van de PSD2 spreekt niet over ‘gedetailleerde informatie’, maar enkel over ‘informatie. Wij adviseren de Nederlandse wetgever daarom om de hierboven aangehaalde zin aan te passen tot:

“a. informatie of een unieke identifier die door de betaaldienstgebruiker moet worden verstrekt opdat een betaalopdracht correct kan worden uitgevoerd.”

G en H

- Geen opmerkingen

I

- Net als bij onderdeel E van Artikel III van het voorliggende concept-Besluit, veronderstellen wij dat het in dit onderdeel (I) voorgestelde art. 71aa Bgfo op een juiste wijze verwijst naar andere Bgfo-artikelen (die de bepalingen uit Titel III en IV van de PSD2 implementeren), die al dan niet van toepassing zijn op zgn. *one-leg* betaaltransacties en betaaltransacties in alle valuta conform art. 2 (2-4) van PSD2. Hetzelfde geldt v.w.b. art. 71ab dat verwijst naar de in het Bgfo geïmplementeerde PSD2-bepalingen uit Titel III en IV waarvoor

rekeninginformatiedienstverleners zijn vrijgesteld c.q. welke voor hen van toepassing zijn. Wij adviseren de Nederlandse wetgever om dit desgewenst – voor de zekerheid – te checken.

- De artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 28) vermeldt de zin:

“Artikel 71m bevat opnieuw een reikwijdtebepaling en implementeert artikel 2, tweede tot en met vierde lid, van de richtlijn.”

Wij veronderstellen dat dit moet zijn:

“Artikel 71aa bevat opnieuw een reikwijdtebepaling en implementeert artikel 2, tweede tot en met vierde lid, van de richtlijn.”

J

- Het voorgestelde toe te voegen art. 71ba (1(b.) en 2) Bgfo spreken beiden van de ‘indicatie’ van een betaaltransactie om deze te kunnen onderscheiden van andere betaaltransacties. Echter, de Nederlands/Vlaamse vertaling van de PSD2 spreekt over een ‘referentie’ van de betaaltransactie. Wij adviseren de Nederlandse wetgever om, voor de helderheid, de term ‘referentie’ in art. 71ba (1(b.) en 2) Bgfo aan te houden.
- De transponeringstabel op pag. 31 van het voorliggende concept-Besluit vermeldt dat art. 46 en 47 van de PSD2 worden geïmplementeerd via respectievelijk art. 71ba en 71bb Bgfo. Wij merken op dat art. 47 van de PSD2 echter, net als art. 46 van de PSD2, via 71ba (namelijk in lid 2) Bgfo wordt geïmplementeerd, en niet via 71bb Bgfo zoals de transponeringstabel vermeld.

K

- De artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 28) vermeldt dat het nieuw geformuleerde art. 71e Bgfo naar de afzonderlijke onderdelen verwijst. Wij adviseren de wetgever om hier extra toelichting bij te geven, omdat het ons niet duidelijk is aan welke afzonderlijke delen hier wordt gerefereerd. Wij veronderstellen dat art. 71e Bgfo art. 56 van de PSD2 voor betaalinitiatiedienstverleners implementeert. Als dit inderdaad zo is, dan adviseren wij de wetgever om dit ook als zodanig te benoemen in de artikelsgewijze toelichting.

L

- Het voorgestelde art. 71f (2) Bgfo implementeert art. 57 (2) van de PSD2. De artikelsgewijze NvT vermeldt dat de PSD2 hier verplicht stelt dat in een raamovereenkomst wordt opgenomen dat als een betaler dit verlangt, aan hem de informatie uit art. 57 (1) van de PSD2, dat reeds in art. 71f (1) Bgfo is geïmplementeerd, periodiek en kosteloos wordt verstrekt. Onder PSDI was deze bepaling nog optioneel. Art. 71f (1) Bgfo schrijft voor dat het om de volgende informatie gaat:
  - a. een referentie aan de hand waarvan de betaler kan bepalen welke betalingstransactie het betreft en, in voorkomend geval, informatie betreffende de betalingsbegunstigde;*
  - b. het bedrag van de betalingstransactie in de valuta waarin de betaalrekening van de betaler wordt gedebiteerd of in de voor de betaalopdracht gebruikte valuta;*

- c. *het bedrag van de voor de betalingstransactie door de betaler verschuldigde kosten en, voor zover van toepassing, de splitsing daarvan, ofwel de aan de betaler in rekening te brengen interesten;*
- d. *voor zover van toepassing, de door de betaaldienstverlener van de betaler bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers, en het bedrag van de betalingstransactie na die valutawissel; en*
- e. *de valutadatum van de debitering of de datum van ontvangst van de betaalopdracht.”.*

De aanpassing van art. 71f (2) Bgfo zou zo kunnen worden geïnterpreteerd dat een betaaldienstverlener na *elke* betaaltransactie aan de betaler informatie op papier of andere een duurzame drager zou moeten verstrekken, *tenzij* de betaler en zijn betaaldienstverlener hebben afgesproken in de raamovereenkomst om de betaler periodiek (maar minimaal maandelijks) deze informatie te verstrekken. Hebben de betaler en zijn betaaldienstverlener een dergelijke afspraak niet gemaakt, dan zou de betaaldienstverlener de betaler – als deze niet bankiert via online kanalen als internetbankieren of via de mobiele bankapp – dagelijks rekeningafschriften moeten verschaffen. Voor de online kanalen waarmee de betaaldienstverlener deze overzichten *realtime* beschikbaar stelt, zou de aanpassing van art. 71 (2) Bgfo betekenen dat de betaler zijn betaaldienstverlener kan verzoeken om bovengenoemde online aangeboden informatie enkel periodiek (in plaats van real-time) beschikbaar te stellen. Dat komt ons vreemd – en ongewenst - over.

Het bovenstaande in overweging nemende, veronderstellen wij dat er m.b.t. art. 71 (2) Bgfo feitelijk niets verandert ten opzichte van de PSD1. Met name niet omdat art. 58 (2) van de PSD2 m.b.t. het verstrekken van informatie aan begunstigde niets is veranderd. Art. 58 (2) spreekt nog steeds van “kan [en niet “zal”] *de voorwaarde bevatten*”. De betaler wordt – afhankelijk van het feit of hij ontvangt op dan wel betaalt vanaf bijvoorbeeld zijn betaalrekening – geconfronteerd met een verschillend regime ten aanzien van in feite dezelfde rekeninginformatie. Dat zal – zo denken wij - niet de bedoeling zijn geweest van de Europese wetgever. Daarom adviseren wij de wetgever om het een ander conform het bovenstaande op zodanige wijze in de artikelsgewijze toelichting van de NvT te nuanceren. Dit zodat het huidige onder PSD1 geldende regime ten aanzien van het verstrekken of beschikbaar stellen van rekeninginformatie kan blijven worden toegepast.

- Wij merken op dat het voorgestelde art. 71f (2) Bgfo spreekt over “(...) *en die de begunstigde de mogelijkheid biedt (...)*”. Wij merken op dat dit zou moeten zijn “(...) *en die de betaler de mogelijkheid biedt (...)*”. Deze omissie staat ook in art. 57 (2) van de Nederlands/Vlaamse vertaling van de PSD2:

“Een raamovereenkomst omvat de voorwaarde dat de betaler kan verlangen dat de in lid 1 bedoelde informatie op gezette tijden en ten minste eenmaal per maand kosteloos moet worden verstrekt of ter beschikking moet worden gesteld op de overeengekomen wijze die de begunstigde de mogelijkheid biedt informatie ongewijzigd op te slaan en te reproduceren.”

Art. 57 (2) van de oorspronkelijke Engelstalige PSD2 vermeldt overigens wel correct dat het hier om de betaler i.p.v. de begunstigde gaat:

“A framework contract shall include a condition that the payer may require the information referred to in paragraph 1 to be provided or made available periodically, at least once a month, free of charge and in an agreed manner which allows the payer to store and reproduce information unchanged.”.

In dat kader adviseren wij de wetgever om het voorgestelde art. 71f (2) Bgfo aan te passen tot:
“Een raamovereenkomst voor betaaldiensten bevat de voorwaarde dat de betaler kan verlangen dat de in het eerste lid bedoelde informatie periodiek en ten minste eenmaal per maand kosteloos moet worden verstrekt of ter beschikking moet worden gesteld op de overeengekomen wijze en die de ~~begunstigde~~ betaler de mogelijkheid biedt informatie ongewijzigd op te slaan en te reproduceren.”

M en N

- Geen opmerkingen.

ARTIKEL IV, V en VI

Geen opmerkingen.

ARTIKEL VII

Wij merken op dat in de artikelsgewijze toelichting van de NvT (pag. 29) de nummering van de bepalingen die, als gevolg van art. 115 (4) van de PSD2 qua inwerkingtreding afhankelijk zijn van de (op een later tijdstip) inwerkingtreding van de in art. 98 van de PSD2 bedoelde RTS, niet klopt:

“Het gaat hier om de nieuw voorgestelde artikelen 26g, vijfde tot en met het zevende lid, 26h, 26i, 26j en 40a, vijfde lid, van het Besluit prudentiële regels.”

Deze zin zou volgens ons als volgt moeten luiden:

“Het gaat hier om de nieuw voorgestelde artikelen 26h, vijfde tot en met het zevende lid, 26j, 26k en 40a, vijfde lid, van het Besluit prudentiële regels.”

NOTA VAN TOELICHTING

Hieronder geven wij een reactie op enkele specifiek in de Nota van toelichting genoemde zaken en benoemen wij nog enkele punten van meer algemene aard, die wij bij de artikelsgewijze behandeling hierboven nog niet aan de orde hebben gesteld.

Algemeen

§ 1. Algemeen

- De eerste alinea (pag. 15) vermeldt de zin:
“De richtlijn voorziet kort gezegd in verdere harmonisatie op het terrein van de interne markt.”.
Dat klopt, maar zou wat ons betreft wat specifiekere kunnen worden geformuleerd tot:
De richtlijn voorziet kort gezegd in verdere harmonisatie op het terrein van de interne markt voor betaaldiensten.”.

§ 2. Marktoegang

- De eerste zin van deze paragraaf vermeldt de zin:
“De nieuwe eisen voor het verkrijgen van een vergunning hebben voor een groot deel betrekking op de omgang met gegevens, in het bijzonder gevoelige betaalgegevens en persoonsgegevens.”.
Wij merken op dat een partij die enkel rekeninginformatiediensten (dienst 8 uit bijlage 1 van de PSD2) aan wil bieden, conform PSD2 niet zozeer een vergunning, maar een registratie bij de nationaal bevoegde toezichthouder dient aan te vragen. Genoemde zin zou als volgt kunnen worden aangepast:
“De nieuwe eisen voor het verkrijgen van een vergunning, dan wel registratie (voor partij die enkel rekeninginformatiediensten aanbieden), hebben voor een groot deel betrekking op de omgang met gegevens, in het bijzonder gevoelige betaalgegevens en persoonsgegevens.”.

§ 3. Interne bedrijfsvoering

- V.w.b. par. 3.1, 3.2 en 3.3 verwijzen wij naar onze bevindingen bij de voorgestelde aan het Besluit Prudentiële regels Wft toe te voegen art. 26j. en art. 26k.
- Par. 3.4 (Beveiligen en verwerken persoonsgegevens) vermeldt dat zowel DNB als de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) toezichtsbevoegdheid hebben bij de aanvraag van een vergunning als betaalinstanting, tijdens de uitoefening van de dienstverlening van een betaalinstanting en bij het opsporen van betaal fraude. Graag zouden wij nader gespecificeerd zien bij welke (deel)aspecten van de drie genoemde zaken DNB of de AP (primair) toezichtverantwoordelijk is, of dit wellicht beide toezichthouders tegelijkertijd kunnen zijn.
Wij veronderstellen dat overlappende dan wel naast elkaar bestaande toezichtsbevoegdheden van DNB en AP tijdens het vergunningsaanvraagproces niet tot vertraging zal leiden. Wij zijn het in dat kader eens met de wetgever, die in par. 3.4 (pag. 17) stelt dat het *“het in deze gevallen wenselijk [is] dat de toezichthouders, voor zover mogelijk, samenwerken en hun toezicht op elkaar af te stemmen.”* In dat kader zijn wij van mening dat het de nieuwe toetreders en bestaande marktpartijen zal helpen als DNB en de AP hun PSD2-gerelateerde toezichtstaken helder vastleggen, en de betreffende informatie publiekelijk, bijvoorbeeld via hun websites, beschikbaar stellen.
- In par. 3.6 (Sterke Cliëntauthenticatie) staat de zin:
“De richtlijn bepaalt in welke gevallen sterke cliëntauthenticatie in ieder geval moet worden toegepast, namelijk in situaties waar een verhoogd risico bestaat op fraude of misbruik van persoonlijke beveiligingsgegevens.”.
Ter verheldering – en dichter bij hetgeen art. 97 (1) van de PSD2 stelt – zouden wij deze zin aanpassen tot:
“De richtlijn bepaalt in welke gevallen sterke cliëntauthenticatie in ieder geval moet worden toegepast, namelijk in situaties waar een verhoogd risico bestaat op betaal fraude of andere vormen van misbruik”.
- Par. 3.6 (Sterke Cliëntauthenticatie) bevat de volgende tekstpassage:
“De verplichting om sterke cliëntauthenticatie te ondersteunen of toe te passen geldt voor elke betaaldienstverlener, dus voor zowel de betaaldienstverlener van de betaler als van de begunstigde.”

Uitzonderingen op sterke cliëntauthenticatie worden nader uitgewerkt in Technical Regulatory Standards (hierna: RTS). De bepalingen uit de RTS zijn bindend voor alle betaaldienstverleners, het is dus niet aan hen om te bepalen wanneer zij sterke cliëntauthenticatie toepassen of ondersteunen. Wel kan een betaaldienstverlener, indien aan de criteria voor uitzondering wordt voldaan, besluiten om niet van deze uitzondering gebruik te maken als hij meent dat het risico (te) hoog is.”

De genoemde RTS zijn op dit moment nog niet (definitief) vastgesteld door de Europese wetgever. Het is, zo schatten wij in, nog niet zeker (genoeg) om nu al in het algemene deel van de NvT te stellen dat een betaaldienstverlener – indien deze voldoet aan de daarvoor te stellen criteria voor uitzondering voor het toepassen van sterke cliëntauthenticatie –, enkel kan besluiten om niet van deze uitzondering gebruik te maken als hij meent dat het risico (te) hoog is. Een betaaldienstverlener kan er wellicht ook toe besluiten om voor haar betaaldienstgebruikers altijd – dus ongeacht of zij het risico (te) hoog acht – sterke cliëntauthenticatie toe te passen in de in art. 97 van de PSD2 beschreven situaties. Daarom adviseren wij de wetgever om de hierboven aangehaalde tekst als volgt aan te passen:

“De verplichting om sterke cliëntauthenticatie te ondersteunen of toe te passen geldt voor elke betaaldienstverlener, dus voor zowel de betaaldienstverlener van de betaler als van de begunstigde. Uitzonderingen op sterke cliëntauthenticatie worden nader uitgewerkt in Regulatory Technical Standards (hierna: RTS). De bepalingen uit de RTS zijn bindend voor alle betaaldienstverleners, het is dus niet aan hen om te bepalen wanneer zij sterke cliëntauthenticatie toepassen of ondersteunen. Wel kan een betaaldienstverlener, indien aan de criteria voor uitzondering wordt voldaan, besluiten om niet van deze uitzondering gebruik te maken ~~als hij meent dat het risico (te) hoog is.~~”

- Par. 3.6 (Sterke Cliëntauthenticatie) bevat daarnaast de volgende tekstpassage (pag. 19):

“Als een begunstigde sterke cliëntauthenticatie niet ondersteunt, is de betaaldienstverlener van de begunstigde dus verplicht om de betaling te blokkeren. (...). De betaler kan zijn eigen betaaldienstverlener aanspreken op grond van de nationale aansprakelijkheidsregels.”

Wij veronderstellen dat deze tekst betrekking heeft op art. 74 (2) van de PSD2, dat als volgt luidt:

“Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler geen sterke cliëntauthenticatie verlangt, draagt de betaler geen financiële verliezen tenzij de betaler frauduleus heeft gehandeld. Ingeval sterke cliëntauthenticatie door de begunstigde of de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde niet wordt aanvaard, wordt de door de betalingsdienstaanbieder van de betaler geleden financiële schade door hen vergoed.”

De aangehaalde tekstpassage uit par. 3.6 kunnen wij niet goed staven met de inhoud van art. 74 (2) van de PSD2. In art. 74 (2) komt geen plicht aan de orde voor de betaaldienstverlener van de begunstigde om in een dergelijk geval een betaling te blokkeren. De betaaldienstverlener van de begunstigde moet volgens art. 74 (2) van de PSD2 wel de door de betalingsdienstaanbieder van de betaler geleden financiële schade vergoeden.

I.h.k.v. het bovenstaande adviseren wij de wetgever om bij de aangehaalde tekstpassage uit par. 3.6 aan te geven waar de betreffende toelichting op stoelt, of de tekstpassage o.b.v. datgene wat art. 74(2) vermeldt aan te passen, of de betreffende tekstpassage uit par. 3.6 te schrappen.

- Par. 3.7 (Informatieverplichtingen) vermeldt de volgende zin:

“De nieuwe informatieverplichtingen hangen samen met de introductie van de twee nieuwe betaalinstellingen.”.

Zoals wij eerder in onze reactie hebben opgemerkt, hebben partijen die enkel rekeninginformatiediensten (dienst 8 uit bijlage 1 van de PSD2) aanbieden, conform PSD2 geen vergunning als betaalinstelling nodig, maar enkel een registratie bij de nationaal bevoegde toezichthouder. Rekeninginformatiedienstverleners zijn dus - zuiver gesproken – geen betaalinstellingen.

- Wij merken op dat de paragrafen 3.6 (Meldplicht en beveiligingsmensen) en 3.7 (Informatieverplichtingen) onjuist genummerd zijn; het betreffen paragrafen 3.7 respectievelijk 3.8.

§ 4. *Technical Regulatory Standards*

- De titel van deze paragraaf luidt: Technical Regulatory Standards. Wij merken op dat dit Regulatory Technical Standards moet zijn.
- Deze paragraaf refereert aan de door de Europese bankenautoriteit op te stellen technische reguleringsnormen (RTS) inzake sterke cliëntauthenticatie en gemeenschappelijke en beveiligde communicatienormen. Dat wordt in deze paragraaf echter niet expliciet benoemd. Wij adviseren de wetgever om dit voor de duidelijkheid wel te doen. Het betreffen immers niet de enige onder de PSD2 door de EBA te ontwikkelen RTS.
- De laatste zin van par. 4 beschrijft dat gedurende de periode dat de RTS nog niet gelden, de EBA richtsnoeren met betrekking tot de veiligheid van internetbetalingen van toepassing zijn, voor zover deze niet in strijd zijn met bepalingen uit de PSD2. De genoemde EBA richtsnoeren⁹ zijn (zie par. 11 van Titel 1 - Toepassingsgebied en definities) echter niet van toepassing op *“overmakingen waarbij een derde partij toegang heeft tot de betaalrekening van de klant”*. Wij adviseren de wetgever om in § 4 van de NvT aan te geven hoe zich dit met elkaar verhoudt.

§ 5. *Administratieve lasten en nalevingskosten*

- Geen opmerkingen.

§ 6. *Consultatie*

- Geen opmerkingen.

Transponeringstabel

Geen opmerkingen.

---

⁹ EBA/GL/2014/12_Rev1, *Definitieve richtsnoeren met betrekking tot de veiligheid van internetbetalingen*, 19 dec. 2014

OVERIGE ZAKEN

PSD2, PSD 2, PSDII of PSD II?

Het concept-Besluit spreekt de ene keer van 'PSD2', dan van 'PSD 2', 'PSDII' en dan weer van 'PSD II'. Wij adviseren de wetgever om één benaming consequent te hanteren.

'Begunstigde' is 'betalingsbegunstigde' in de Wft

Het concept-Besluit spreekt op diverse plekken over 'begunstigde'. De term die in de Wft (art. 1:1) is gedefinieerd is 'betalingsbegunstigde', zijnde de "*persoon die de beoogde ontvanger is van de geldmiddelen waarop een betalingstransactie betrekking heeft*". Wij adviseren ook in het Besluit de Wft-term 'betalingsbegunstigde', of anders in de NvT een keer te benoemen dat in het Besluit met 'begunstigde' de 'betalingsbegunstigde' wordt bedoeld.

Voldoende tijd nodig voor aanpassen voorwaarden

Op 22 september jl. informeerde¹⁰ minister Dijsselbloem van Financiën de Tweede Kamer dat de implementatie van de PSD2 in de Nederlandse wetgeving voor 13 januari 2018 niet langer realistisch is. Wij begrijpen dat het thans de verwachting is dat dit niet eerder dan medio 2018 zal worden. In dat kader merken wij op dat betaaldienstverleners wel voldoende tijd dienen te krijgen om de voorwaarden die zij met hun betaaldienstgebruikers zijn overeengekomen, te kunnen aanpassen vanwege de in de Nederlandse wetgeving doorgevoerde PSD2-gerelateerde wijzigingen.

Immers, art. 52 en art. 54 van de PSD2 schrijven voor dat voorgenomen wijzigingen in de raamovereenkomst, informatie en voorwaarden uiterlijk twee maanden vóór de beoogde datum van toepassing ervan door de betalingsdienstaanbieder worden voorgesteld. Wij vragen de wetgever om hiermee voldoende rekening te houden bij het bepalen van de ingangsdatum van de – via de Implementatiewet en Implementatiebesluit herziene richtlijn betaaldiensten – in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerde PSD2.

---

¹⁰ Brief Minister van Financiën 'Voortgang implementatie herziene betaaldienstenrichtlijn (PSD2)' (d.d. 22 sept. 2017), Tweede Kamer, vergaderjaar 2017–2018, 32 013, nr. 146